

Rikslønnsnemndas kjennelse av 11. mai 1964
i sak nr. 1/1964.

Norsk Arbeidsgiverforening

og

Landsorganisasjonen i Norge

i samband med de generelle krav som er reist
ved tariffrevisjonen 1964 for april- og mai-
fagene.

Nemndas sammensetning:

1. Sorenskriver Kai Knutsen, formann.
2. Arbeidsdirektør Reidar Danielsen.
3. Direktør Morten Tuveng.
4. Direktør i NAF Trygve Kleppe.
5. Nestformann i LO P. Mentsen.
6. Direktør Knut Isachsen.
7. Forbundsformann Tor Aspengren.

På arbeidsgiversiden voterer Kleppe og på arbeidstager-
siden Mentsen.

Partene møtte for Lønnsnemnda, gjorde rede for saken
og nedla påstand i møter 28., 29. og 30. april 1964.

Etter å ha drøftet saken i flere møter avsa Lønnsnemnda
den 11. mai 1964

K j e n n e l s e:

Twisten gjelder tariffrevisjonen mellom Norsk Arbeids-
giverforening og Landsorganisasjonen i Norge med tilsluttede
forbund for de såkalte april- og maifag, inklusive de fag
som har tariffutløp 15. mai. En fortegnelse over de tariff-
avtaler som tvisten omfatter, følger som vedlegg til denne
kjennelse. Alt i alt for Norsk Arbeidsgiverforening dreier
disse revisjoner seg om 233 tariffavtaler med 197.713 arbeidere
og 31 tariffavtaler med 7.250 funksjonærer. Senere i år utløper
108 tariffavtaler for 48.761 arbeidere og 8 tariffavtaler for

ca. 1.250 funksjonærer. For NAF vil årets tariffrevisjon ialt omfatte 341 tariffavtaler med 246.474 arbeidere og 39 tariffavtaler for ca. 8.500 funksjonærer.

Om formen for årets tariffoppgjør ble det ifjor høst opptatt drøftelser mellom hovedorganisasjonene. LO's representantskapsmøte i desember 1963 ga sin tilslutning til at det med et samordnet inntekts- og prisoppgjør som bakgrunn ble opptatt forhandlinger med Norsk Arbeidsgiverforening om et samordnet, forbundsvis oppgjør for de tariffavtaler som løper ut i 1964. For enkelte tariffområder hvor det er spesielle forhold tilstede, skulle Sekretariatet kunne gjøre unntak.

I samsvar med LO's representantskaps vedtak fremla de enkelte forbund sine forslag til nye tariffavtaler. De forbundsvise forhandlinger om de avtaler som hadde utløpstid inntil 31. mars kom i gang i februar 1964, men ble senere utsatt i påvente av forhandlingene om de generelle krav som tok til 6. mars. Disse forhandlinger ble avbrutt som resultatløse 11. mars. I tiden etter bruddet ble det av forbundene foretatt plassoppsigelser for tilsammen ca. 134.000 arbeidstagere. For LO's tariffområde sa Norsk Arbeidsgiverforening opp plassene for ca. 3.600 arbeidstagere i innenriksfarten tilsluttet Norsk Sjømannsforbund og Norsk Losforbund.

Megling fant sted i tiden 1. - 10. april, da Landsorganisasjonens representanter begjærte meglingen sluttet. Etter et møte samme dag hos Kommunal- og arbeidsministeren etterkom partene en henstilling om å forsøke fortsatt megling. Et nytt meglingsmøte 11. april ble imidlertid også resultatløst. Den 13. april vedtok Landsorganisasjonen å varsle arbeidsstans fra arbeidstidens slutt 17. april og forøvrig etter hvert for de områder hvor oppsigelsesfristen den nevnte dato ikke var utløpt. For innenriksfarten ble egen megling holdt 13. april, og arbeidsstans ble varslet fra 24. april.

Situasjonen omkring tariffoppgjøret ble drøftet i Kontaktutvalget i møte hos Statsministeren den 16. april. Representanter for de to hovedorganisasjoner uttalte at de fant det nytteløst å ta opp igjen megling med sikte på en løsning. Av prinsipielle grunner kunne de heller ikke gå med på å la tvisten løse ved frivillig lønnsnemnd.

Regjeringen fant deretter å måtte fremsette proposisjon om lønnsnemndsbehandling (Ot.prp.nr.42). Og ved lov av 24. april 1964 om lønnsnemndsbehandling av arbeidstvister i samband med tariffoppgjørene i 1964 er bestemt:

§ 1.

Twistene mellom Norsk Arbeidsgiverforening og tilsluttede organisasjoner og enkeltbedrifter på den ene siden og Landsorganisasjonen i Norge og tilsluttede forbund samt Norsk Rutebilarbeiderforbund og Norsk Bedrifts Elektriker Forbund på den andre siden i samband med tariffrevisjonene pr. 31. mars 1964, skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av twistene.

Reglene i lov av 19. desember 1952 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 2.

Kongen kan bestemme at Rikslønnsnemnda skal behandle også andre enn de i § 1 nevnte arbeidstvister som måtte oppstå under tariffoppgjørene i 1964 og som går inn under arbeidstvistloven av 5. mai 1927.

Det som er fastsatt i § 1 annet og tredje ledd gjelder også for tvister som etter denne paragraf blir henvist til Rikslønnsnemnda.

Av proposisjonen siteres:

"Departementet skal peke på at den varslete arbeidsstans straks vil lamme viktige deler av vårt arbeidsliv. Arbeidsstansen vil få sterke økonomiske virkninger først og fremst for de berørte parter. Den vil straks få virkning for utenforstående bl.a. ved at kystfarten, rutebilene og flytrafikken stanser eller blir innskrenket. Den vil også temmelig raskt medføre skadevirkninger av mer alminnelig art for vårt land, særlig hvis arbeidsstansen måtte bli av lengre varighet. Departementet har fått inntrykk av at forhandlingene mellom de to hovedorganisasjoner - under de forskjellige forhold som de hver på sin side må legge betydelig vekt på - har "låst seg fast" og at det derfor, om arbeidsstans først inntreer, ikke uten videre kan reknes med en rask løsning. Departementet skal videre peke på at det seinere i vår og ut over høsten løper ut tariffavtaler for andre store grupper av arbeidstakere. Det reknes med at tariffrevisjonen i 1964 vil omfatte ca. 246.500 arbeidstakere i bedrifter tilsluttet Norsk Arbeidsgiverforening. Til dette kommer store grupper som er organisert i Landsorganisasjonen i bedrifter utenom Norsk Arbeidsgiverforening, videre store grupper som ikke dekkes av de to hovedorganisasjoner.

Departementet ser seg under disse forhold nødt til å foreslå at den truende arbeidsstans avverges ved at det blir fremmet proposisjon om tvungen lønnsnemndsbehandling av de pågående tvister. Hovedorganisasjonene har under disse omstendigheter godtatt departementets henstilling om ikke å iverksette den varslede arbeidsstans.

Departementet skal peke på at oppgjøret for de fagområder hvor arbeidsstans har vært innvarslet, har vært forutsatt å ville bli retnings- eller normgivende for oppgjørene på de andre områder som kommer seinere i 1964. Det er viktig at dette blir tilfelle også når de nå foreliggende tvister blir avgjort av Rikslønnsnemnda. En må formentlig kunne rekne med at de berørte parter som regel vil godta dette og innretter seg deretter under sine forhandlinger. På den annen side kan det neppe sees bort fra at enkelte grupper vil anse seg berettiget til å hevde et annet syn og tar skritt til for sitt vedkommende å tvinge fram en annen løsning.

Departementet har drøftet disse forhold med representanter for hovedorganisasjonene og vil rå til at det blir adgang for Kongen til under tariffoppgjøret i 1964 å henvise også andre tvister til lønnsnemnd dersom forhandling og mekling ikke fører fram. Departementet sikter da til tvister som hører under arbeidstvistloven av 5. mai 1927. Tvister som gjelder statstjenestemennene går som kjent inn under loven om offentlige tjenestetvister av 18. juli 1958. Om det seinere måtte vise seg nødvendig med noe inngrep overfor slike tvister, vil departementet komme tilbake til dette."

I brev av 21. april 1964 til Norsk Arbeidsgiverforening har Landsorganisasjonen foretatt plassoppsigelser for de arbeidere og funksjonærer som kommer inn under tariffavtaler som har utløp 15. mai og tidligere i år, og hvor plassoppsigelser ikke er foretatt før. Plassoppsigelsene for disse fag omfatter ialt ca. 50.000 arbeidstagere. Megling fant sted 29. april 1964 uten at enighet ble oppnådd.

Ved kongelig resolusjon av 30. april 1964 om lønnsnemndsbehandling av arbeidstvister i samband med revisjon av tariffavtaler med utløp til og med 15. mai 1964 er bestemt:

Med heimel i lov av 24. april 1964 om lønnsnemndsbehandling av arbeidstvister i samband med tariffoppgjørene i 1964 § 2 bestemmes at arbeidstvistene mellom Norsk Arbeidsgiverforening og tilsluttede organisasjoner og enkeltbedrifter på den ene siden og Landsorganisasjonen i Norge og tilsluttede forbund samt Norsk Bedrifts Elektriker Forbund på den andre siden i samband med revisjon av tariffavtaler med utløp til og med 15. mai 1964 skal behandles av Rikslønnsnemnda.

Under meglingen for aprilfagene ble partene enige om en rammeavtale om lønnsregulering. Man ble dog ikke enig om de øretall for generelt tillegg og for lavtlønnstillegg som skulle inngå i avtalen. Rammeavtalen har denne ordlyd:

1. Alle voksne arbeidere, kvinner og menn, gis et generelt lønnstillegg på øre pr. time.
2. Voksne menn hvis timefortjeneste (se merknad) er lavere enn kr. 6.50 og voksne kvinner hvis timefortjeneste er lavere enn kr. 4.90 gis, foruten det generelle lønnstillegg etter punkt 1, en ytterligere lønnsforhøyelse på øre pr. time, dog ikke utover kr. inklusive det generelle tillegg etter punkt 1.

Merknad:

- a. For arbeid på akkord (herunder akkordtariffer, faste akkorder og prislistor), produksjonspremieordninger, bonusordninger og andre lønnsordninger med varierende fortjeneste, skal man ved avgjørelsen av om fortjenesten ligger under grensetallene i punkt 2 legge til grunn den gjennomsnittsfortjeneste pr. time i 4. kvartal 1963 som lønnsordningen har gitt. Det skal være adgang for partene til å bli enige om en annen beregningsperiode.
 - b. For arbeid på tidlønn (time-, dag- og ukelønn inklusive personlige tillegg og andre faste tillegg) samt ved arbeid på fast akkordavsavn, skal den samlede lønn pr. 1964 legges til grunn.
 - c. I beregningsgrunnlaget etter punkt a og b medregnes ikke tarifferte tillegg for overtid og skift samt ansiennitet og heller ikke betaling for helligdager.
3. Det overlates til de enkelte forbund og landssammenslutninger (de direkte tariffparter) å forhandle om tilpasning av tilleggene etter punkt 1 og 2. Dette gjelder f.eks. regulering av akkorder, bonus og premieordninger og andre lønns- og arbeidsvilkår innen vedkommende tariffområde. Forutsetningen er at den totale kostnadsramme som er angitt ved tilleggene etter punkt 1 og 2 ikke overskrides.

Merknad:

Det kan avtales at gjennomføringen av tillegget til de personlige lønninger etter punkt 1 omregnes til en prosentvis forhøyelse på grunnlag av gjennomsnittstime-lønningen ved den enkelte bedrift eller for den enkelte yrkesgruppe innen bedriften.

4. Gjennomføring.

- a. Hvis det ikke oppnåes enighet om noe annet ved de forbunds-vise forhandlinger, skal samtlige minstelønnssatser, normal-lønnssatser og personlige lønninger forhøyes med øre pr. time. (Som tillegget etter punkt 1).

Eventuelt ytterligere tillegg etter punkt 2 (for akkorder

m.v. se dog under punkt 4 b), gis eksempelvis ved forhøyelse av eller innførelse av bonus, premie eller akkordav-savn. Blir de direkte parter ikke enige om gjennomførings-måten, forelegges spørsmålet til avgjørelse for et 4-manns utvalg, bestående av 2 representanter fra N.A.F. og 2 fra L.O. Oppnåes heller ikke enighet i 4-mannsutvalget, gjennom-føres reguleringen ved forhøyelse av eller innførelse av akkordavsavn.

- b. Akkordtariffer, faste akkorder og prislister, produksjons-premieordninger, bonusordninger og andre lønnsordninger med varierende fortjeneste, reguleres slik at den samlede for-tjeneste stiger overensstemmende med punkt 1 og eventuelt punkt 2.
- c. Akkordnormaler, (akkordberegningsgrunnlag), reguleres slik at akkordfortjenesten stiger med øre pr. time.

Hvor bedrifter innen et overenskomstforhold med akkordnormal i hovedoverenskomsten måtte anvende andre tall enn overens-komstens akkordnormal, foreligger ikke plikt til å regulere disse tall.

- 5. Ved frie avtaleakkorder som det forhandles om på arbeids-plassen skal øres tillegget holdes utenfor og betales i tillegg pr. arbeidet time, hvis partene ikke blir enige om innregulering.

..... tillegget betales også inntil enighet er oppnådd om prosentvis regulering av akkordene der hvor slik omreg-ning skal foretas.

- 6. Unge arbeidere og lærlinger skal ha halvparten av det tillegg som er fastsatt i punkt 1, med mindre partene i forbundsvise forhandlinger etter punkt 3 blir enige om noe annet.
- 7. For arbeidere som etter lov eller tariffavtale har en annen arbeidstid enn 45 timer pr. uke, er beregningsgrunnlaget for de under punkt 1 og 2 nevnte tillegg 45 timer.

I et møte 17. april 1964 drøftet hovedorganisasjonene be-handlingsmåten i Lønnsnemnda av de tariffavtaler som løper ut 15. mai eller tidligere. Av protokollen fra dette møte gjengis følgende punkter:

- 2. I prosedyren for Lønnsnemnda tas i første omgang med følgende spørsmål:

Generelt tillegg.

Lavtlønnstillegg.

Overtidstilleggene.

Helligdagsgodtgjørelse for ukelønnsarbeidere.
Arbeidstiden ved diskontinuerlig skiftarbeide.
Varighet og reguleringsbestemmelse.

LO's representanter gjorde oppmerksom på at ved siden av det helt generelle innlegg fra LO's side, ville man også få supplerende innlegg om disse spørsmål for enkelte områder (f.eks. handel- og kontorsektoren, innenriksfarten).

Partene opprettholder den rammeavtale som det var enighet om under meglingen.

3. Etter at prosedyren om ovennevnte spørsmål er avsluttet, er det partenes forutsetning at Lønnsnemnda behandler disse spørsmål og om mulig deretter avsier en foreløpig kjennelse. Den fortsatte behandlingsmåte skal deretter være at partene i hver enkelt tariffavtale forhandler om tilpasning av Lønnsnemndas kjennelse på samme måte som de ville ha forhandlet etter den rammeavtale det foreløpig var enighet om under meglingen. Partene i de enkelte tariffavtaler skal dessuten forhandle om de øvrige forslag som er fremkommet fra partene og som blir opprettholdt.
4. I den utstrekning partene ved disse forhandlinger blir enige, inngår det de er enige om som en del av den endelige lønnsnemndskjennelse. De krav partene ikke blir enige om i forhandlinger, går tilbake til Lønnsnemnda for endelig avgjørelse. Herunder skal de forskjellige tariffparter ha adgang til å prosedere sine krav.

Ved sakens behandling i denne omgang er således de i punkt 2 nevnte spørsmål prosedert.

Hver av partene har for Lønnsnemnda inngående gjort rede for de forhold som menes å ha betydning for den avgjørelse som skal treffes. Fra hver av sidene er det videre gitt en detaljert begrunnelse for de respektive påstander. Det vises i denne forbindelse til Landsorganisasjonens Hovedinnlegg og til Norsk Arbeidsgiverforenings Fremstilling med bilag samt til de supplerende innlegg for enkelte tariffområder.

Landsorganisasjonen i Norge har lagt ned følgende

p å s t a n d :

I.

A. Alle voksne arbeidere - kvinner og menn - gis et generelt lønnstillegg på 30 øre pr. time.

Unge arbeidere og lærlinger gis et generelt tillegg på 15 øre pr. time, hvis ikke partene i forbundsvise forhandlinger blir enige om noe annet.

For ukelønte arbeidere gis tilsvarende tillegg.

B. Voksne arbeidere - kvinner og menn - gis et lavtlønnstillegg på 30 øre pr. time.

For ukelønte arbeidere gis tilsvarende tillegg.

C. Angående tilpassing av det generelle lønnstillegg og lavtlønnstillegget vises til rammeavtalen, som dermed blir en del av påstanden.

II.

Tariffavtalenes bestemmelser om overtidsbetaling endres slik at det også betales 50 % tillegg for de to første timer etter den ordinære arbeidstids slutt.

III.

A. Arbeidstakere som arbeider i ukelønnsfag omfattes generelt av den avtale som NAF og LO har inngått når det gjelder godtgjørelse for bevegelige helligdager.

B. For ukelønte arbeidere må det fastsettes en bestemmelse som sikrer at de ikke får lavere betaling enn det ukelønnssetningen tilsvarer i opptrapningstiden inntil 1967.

C. For ukelønte arbeidere må det videre være adgang til å opprette avtaler om at de i stedet for godtgjørelse etter den generelle avtale mellom NAF og LO, skal kunne beholde sin ukelønn uten fradrag, også i uker med bevegelige helligdager.

D. De forbund som fortsatt ønsker å opprettholde de nåværende tariffbestemmelser, har anledning til dette.

IV.

Arbeidstiden for ikke-kontinuerlig skiftarbeid (2- og 3-skiftarbeid) nedsettes til 43 timer pr. uke.

V.

Lønnstilleggene under I trer i kraft fra 1. april 1964.

Dette gjelder også de månedslønne.

For øvrig trer endringene i kraft fra den dag Lønnsnemndas kjennelse foreligger.

Tariffavtalene får en varighet av to år, og utløpstiden blir den som er den vanlige for de enkelte tariffavtaler.

VI.

A. Når Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks viser stigning eller fall på minst 4 poeng i forhold til indekstallet 115.6 (mars-tallet 1964), kan Landsorganisasjonen i tilfelle av stigning og Norsk Arbeidsgiverforening i tilfelle av fall kreve opptatt forhandlinger om regulering av lønninger som er fastsatt i kroner og øre. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i konsumprisindeksen. Reguleringen skal skje med et ensartet øretall pr. time beregnet på den gjennomsnittlige fortjeneste. (NAF's lønnsstatistikk for voksne arbeidere legges til grunn.) Uke- og månedslønne gis tilsvarende regulering.

Hvis noen av de direkte tariffparter blir enige om det, kan prosentuell regulering foretas.

B. Hvis et indekstall som offentliggjøres 6 måneder eller senere etter at regulering har funnet sted i henhold til punkt A, har steget eller falt med minst 4 poeng sammenlignet med det indekstall som var grunnlaget for foregående regulering, kan organisasjonene kreve opptatt forhandlinger etter punkt A.

./.

- C. Hvis hovedpartene ikke blir enige ved forhandlinger om regulering, kan den organisasjon som har fremsatt kravet innen 14 dager etter at forhandlingene er slutt, si opp de enkelte tariffavtaler med 1 - en - måneds varsel for å søke gjennomført en lønnsregulering innenfor den ramme som er angitt i punkt A.

Norsk Arbeidsgiverforening har lagt ned sådan

p å s t a n d :

- 1) De tariffavtaler som denne sak omfatter forlenges til 1966 med de endringer som omhandles i punktene 2 og 3 nedenfor, og med de øvrige endringer som måtte bli resultatet av de forhandlinger for de enkelte tariffområder som følger av "Rammeavtale om lønnstillegg".
- 2) I "Rammeavtalen om lønnsregulering" settes det generelle lønnstillegg i punkt 1 til 14 øre og lavtlønnstillegget i punkt 2 til 6 øre.
Tallene i punkt 2 siste linje blir da henholdsvis 6, 64 og 5.04.
- 3) I de tilfelle hvor overtidstillegget for de to første timer er 25 %, forhøyes tillegget til $33 \frac{1}{3} \%$.
Hevningen av gjeldende prosentsatser for overtidsgodtgjørelse, skal ikke medføre øket betaling for forskjøvet arbeidstid.
I de avtaler som ved betaling for forskjøvet arbeidstid henviser til reglene for overtidsbetaling, blir det således de idag gjeldende overtidsprosenter som kommer til anvendelse.
Også forøvrig blir de någjeldende ordninger med forskjøvet arbeidstid bibeholdt uforandret.
- 4) LO's påstand når det gjelder helligdagsbetalingen, nedsettelse av arbeidstiden ved diskontinuerlig skiftarbeide og indeksreguleringsbestemmelse tas ikke til følge.

./.

Norsk Arbeidsgiverforening fremsatte den 17. april 1964 overfor Landsorganisasjonen et tilbud om at de fag som har senere tariffutløp enn 15. mai skulle få de tillegg Lønnsnemnda beslutter, fra samme tidspunkt som de ellers blir gjort gjeldende. Under drøftelsene er det meddelt Lønnsnemnda at en del forbund har godtatt dette tilbud. Forutsetningen er videre at det for disse etterfølgende fag må føres spesielle forhandlinger på samme måte som for fag som i første omgang er behandlet av Lønnsnemnda. Dette innebærer at tariffpartene lar disse fag (tariffavtaler) bli omfattet av den endelige lønnsnemndskjennelse.

Av punktene 3 og 4 i protokollen mellom hovedorganisasjonene av 17. april 1964 fremgår hva partene er blitt enige om med hensyn til den fortsatte behandlingsmåte etter at denne kjennelse foreligger. Når det gjelder de bestemmelser om lønnsregulering som denne kjennelse inneholder, skal det forhandles om en tilpasning innenfor den ramme som er bestemt. Dessuten skal det kunne forhandles om de øvrige forslag som er fremkommet fra partene og som blir opprettholdt. Det som det oppnås enighet om inngår som en del i den endelige lønnsnemndskjennelse. De krav partene ikke blir enige om i forhandlinger går tilbake til Lønnsnemnda for endelig avgjørelse.

De forbund som har hatt særprosedyre for Lønnsnemnda har fremholdt at de har spesielle problemer som ikke vil bli løst ved avgjørelsen av de generelle spørsmål. Partene er enige om at det blir gitt adgang til å forhandle om disse spørsmål og at behandlingsmåten ellers blir som foran nevnt.

Lønnsnemnda vil først behandle kravene vedrørende overtids-tillegget, godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai i ukelønnsfagene og arbeidstiden ved diskontinuerlig skiftarbeide.

Overtidstillegget.

I den alt overveiende del av de norske tariffavtaler er overtidstillegget for de to første timer satt til 25 %. Dette er overensstemmende med Arbeidervernloven og for övrig også i overensstemmelse med den internasjonale standard som er satt i arbeidstidskonvensjonene. De to første overtidstimer betales for övrig ofte med mere enn 25 %, idet det kommer an på når de to første overtidstimer utföres. Kort uttrykt er forholdet at overtidsarbeide som først begynner to timer etter ordinär arbeidstids avslutning, betales med 50 % straks, og overtidsarbeide som begynner en time etter ordinär arbeidstids avslutning, betales med 25 % for den første time og deretter 50 %. Unntak fra regelen om 25 % for de to første timer har man for enkelte områder av de grafiske fag, for baker- og konditorfagene og for losse- og lastearbeide. I disse tilfelle er tilleggene 50 % straks. For losse- og lastearbeide er forholdet dessuten at det arbeide prosentatsen gjelder for, ikke nödvendigvis er overtidsarbeide. Det betales nemlig i dette tariffområde tillegg for arbeide mellom visse klokkeslett, uansett om det dreier seg om egentlig overtidsarbeide.

NAF har under forhandlingene i år erklärt seg rede til å gå med på noen forhøyelser av det vanlige overtidstillegg for de to første timer, men bare når det gjelder egentlig overtidsarbeide. Denne siste reservasjon gjelder det forhold at det i dag etter de fleste tariffavtaler betales overtidstillegg også for arbeide på forskjövnet arbeidstid, selv om dette arbeide ikke er overtidsarbeide i egentlig forstand. Sådant arbeide på forskjövnet tid kan f.eks. være nödvendig hvor enkelte arbeidere må begynne för andre for at disse skal kunne komme i gang til fastsatt tid. Det samme gjelder når enkelte arbeidere må fortsette etter ordinär arbeidstids avslutning og når enkelte arbeidere må arbeide under andres spisepause. I tilfelle som disse betales nå ofte overtidsprosentene for den forskjövne arbeidstid, selv om vedkommende arbeidere ikke har lengere daglig arbeidstid enn de övrig.

Norsk Arbeidsgiverforening finner det ikke rimelig at en eventuell forhøyelse av overtidsprosentene skal lede til en forhøyelse av tilleggene også for forskjövnet arbeidstid. Heller ikke kan foreningen gi sin tilslutning til at overtidsgodtgjörelsen for de to første timer skal forhøyas så sterkt som fra 25 til 50%

og har nærmere begrunnet dette.

Lønnsnemnda er etter en vurdering av de alminnelige virkninger av en forhøyelse av overtidsgodtgjørelsen kommet til det resultat som slutningen viser. Det innebærer i realiteten at NAF's påstand blir tatt til følge, dog med den endring at den forhøyede sats blir 35 %.

På grunn av det spesielle system for beregning av overtidsgodtgjørelse som gjelder for sjømenn, kan ikke den foran nevnte regulering av overtidssatsene overføres direkte til Norsk Sjømannsforbunds og Norsk Losforbunds tariffavtaler. Lønnsnemnda forutsetter derfor at dette spørsmål gjøres til gjenstand for tilpasningsforhandlinger mellom tariffpartene. Dersom forhandlingene ikke fører til enighet, går spørsmålet tilbake til Lønnsnemnda til endelig avgjørelse.

Godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai i ukelønnsfagene.

Ved årets tariffrevisjon fremmet en rekke forbund med ukelønnstariffer krav om betaling for bevegelige helligdager til ukelønnede arbeidere overensstemmende med det som er bestemt for 1. og 17. mai. NAF og LO ble enige om å ta med spørsmålet om helligdagsbetalingen til de ukelønnede blant de generelle spørsmål som skulle behandles sentralt, for på den måte om mulig å finne frem til en felles ordning for alle ukelønnede.

Ordningen er i dag den at time-, dag- og akkordlønnede arbeidere for bevegelige helligdager og for 1. og 17. mai betales en godtgjørelse basert på gjennomsnittsførtjenesten for bedriftens arbeidere i første kvartal, hvis partene ikke blir enige om en annen beregningsmåte. Den gjeldende avtale om godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai inneholder foruten regler om godtgjørelsens størrelse også opptjeningsregler, regler om godtgjørelsen under driftsstans og ferie m.v.

For de ukelønnedes vedkommende er godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai hittil betalt ved at de i kraft av selve ukelønnsystemet har beholdt sin ukelønn også i uker hvor det faller slike dager. De fleste ukelønnstariffer inneholder ikke særregler utover dette, f.eks. tapsregler eller regler om opptjeningstid. Enkelte tariffavtaler har imidlertid særregler som i noen grad avviker fra reglene i den generelle helligdagsavtale.

NAF har under forhandlinger og megling erklært seg villig til å føre alle ukelønnede arbeidere inn under den generelle helligdagsavtale. De aller fleste ukelønnede ville derved få en høyere godtgjørelse enn tidligere, særlig gjelder dette de ukelønnede som ved siden av ukelønnsen også har produksjonspremie, bonus o.l. Til gjengjeld har NAF hevdet at ukelønnsarbeiderne i så fall må gå fullt og helt inn under den alminnelige helligdagsavtales regler. Om dette siste ble det imidlertid ikke oppnådd enighet under forhandlingene.

Lønnsnemnda er etter de drøftelser som har funnet sted enstemmig kommet til at arbeidere i ukelønnsfag skal omfattes av den generelle avtale mellom NAF og LO om godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai (A-ordningen). For øvrig vises til slutningen.

Arbeidstiden ved diskontinuerlig skiftarbeide.

Etter norsk lovgivning er arbeidstiden ved helkontinuerlig skiftarbeide, dvs. ved arbeide som pågår ikke bare dag og natt, men også på søn- og helligdager, 42 timer pr. uke i gjennomsnitt. Derimot er arbeidstiden ved diskontinuerlig skiftarbeide på 3 skift, dvs. arbeide som pågår dag og natt, men ikke på søn- og helligdager, 45 timer pr. uke, og det samme gjelder arbeide på 2 skift som etter Arbeidervernloven kan foregå mellom kl. 6 og kl. 24. Som følge av den ulempe det er forbundet med å arbeide på diskontinuerlig 3- eller 2-skiftarbeide, sammenholdt med arbeide på vanlig dagtid, betales det i alle tilfelle tillegg for arbeide på 2. eller 3. skift. Dette tillegg varierer fra fag til fag etter bestemmelser i vedkommende tariffavtale.

Det er opplyst at det innenfor NAF's område alt i alt arbeider noe under 10.000 arbeidere på diskontinuerlig 3-skiftarbeide og ca. 11.000 på 2-skiftarbeide. I enkelte industrier utgjør antallet arbeidere på 3 og 2 skift en forholdsvis liten del av det samlede antall arbeidere i vedkommende industri, men skiftarbeidet i disse industrier er ofte sterkt konsentrert til enkelte bedrifter som av økonomiske, tekniske eller driftsmessige grunner må arbeide på 2 eller 3 skift. Innenfor enkelte bransjer er arbeide på diskontinuerlig skift en meget alminnelig arbeidsform, særlig gjelder dette treforedlingsindustrien hvor bortimot halvparten av alle de arbeidere som innenfor NAF's område overhodet arbeider på 3 skift, er å finne. I denne industri er forholdet at arbeide på

diskontinuerlig 3-skift utgjör 22 % og på 2-skift 9 %, tilsammen 31 % av det samlede antall timer blant medlemmer av Papirindustriens Arbeidsgiverforening. Ca. 25 % arbeider dessuten på helkontinuerlig skiftarbeide.

Fra LO's side er fremholdt at en forkortelse av arbeidstiden for disse arbeidere er vel begrunnet. Det er pekt på at skiftarbeide i det lange løp er helseskadelig og at det medfører mange andre ulemper. For å minske disse skadevirkninger og ulemper er det nødvendig at arbeidstiden settes ned.

NLF har vist til at en full kompensasjon for nedsettelse av arbeidstiden til 43 timer pr. uke vil medføre en lønnsforhøyelse på 4,65 prosent. En slik lønnsforhøyelse på toppen av de tillegg som tariffrevisjonen 1964 ellers måtte lede til vil være en altfor tung byrde under de forhold treforedlingsindustrien arbeider i dag. Det vil også være vanskelig å skaffe det økede antall arbeidere som man måtte ansette for å kunne opprettholde produksjonen under den nedsatte arbeidstid. I Sverige og Finland som er våre sterkeste konkurrenter når det gjelder treforedlingsprodukter er arbeidstiden for tilsvarende arbeidere 45 timer pr. uke.

I denne sammenheng kan nevnes at spørsmålet om nedsettelse av arbeidstiden generelt, nylig er tatt opp til behandling, idet det ifjor höst ble oppnevnt en departemental komité med det mandat å utrede spørsmålet om generell nedsettelse av arbeidstiden.

Under disse omstendigheter er det etter Lönnsnemndas mening vanskelig å ta opp dette spørsmål isolert, da det naturlig bör sees i en videre sammenheng.

./.

Generelt tillegg og lavtlønnstillegg.

I den rammeavtale som ble opprettet under meglingen er partene i prinsippet enige om at det ved dette tariffoppgjør skal gis et generelt lønnstillegg, og at de lavtlønnede dessuten skal ha et ekstra lønnstillegg. Partene er også enige om at rammeavtalen skal legges til grunn ved lønnsnemndsbehandlingen.

Lønnsnemnda skal etter rammeavtalen fastsette et generelt lønnstillegg, som skal være det samme pr. time for alle voksne lønnstagere, kvinner og menn. Det skal videre fastsettes et timelønnstillegg for voksne menn hvis timefortjeneste er lavere enn kr. 6.50 og for voksne kvinner hvis timefortjeneste er lavere enn kr. 4.90. Rammeavtalen inneholder nærmere regler om gjennomføring av lavtlønnstillegget.

Av partenes påstander for lønnsnemnda følger at det generelle tillegg skal være mellom 14 øre og 30 øre og lavtlønnstillegget - for lønnstagere som får det utbetalt fullt ut - mellom 6 øre og 30 øre pr. time. Det ligger utenfor lønnsnemndas oppgave å foreta en vurdering av om lønnstilleggene bør være lavere eller høyere enn av partene påstått, eller om de lønsmessige forbedringer bør gis på annen måte enn i rammeavtalen fastsatt.

Det er innen lønnsnemnda ulike meninger om størrelsen av lønnstilleggene og hvordan fordelingen skal være i den to-årige tariffperiode.

Når det gjelder størrelsen av det generelle tillegg stemmer flertallet, som består av de medlemmer som ikke representerer partsinteresser, for at det skal settes til 25 øre pr. time, men at det bør fordeles over 2 år. Ved omberegningen finner flertallet at 20 øre av tillegget bør betales fra 1. mai 1964, og resten med 10 øre fra 1. april 1965. Ved fordelingen er det blant annet tatt hensyn til den prisstigning som har funnet sted siden årsskiftet og at bedriftene fra 1965 får en sterk økning av sosiale utgifter.

Partene har i sin fremstilling for lønnsnemnda gjort utførlig rede for de mange forskjellige forhold som det bør tas hensyn til ved lønnsfastsettingen, og har noe ulike syn

på vurderingen. Det gjelder i særlig grad spørsmålet om hvilken vekt det skal legges på at det i den kommende tariffperiode blir gjennomført 4 ukers ferie, og at bedriftene vil få en økning i trygdepremier og feriegodtgjørelse svarende til vel $3\frac{1}{2}\%$ av lønnssummen etter NAF's oppgaver.

Flertallet vil peke på at det generelle tillegg skal gjelde for en to-årig tariffperiode som strekker seg frem til våren 1966. Partene har i sine fremstillinger lagt vesentlig vekt på det materiale og de vurderinger som Regjeringen har lagt frem i stortingsmeldingen om gjennomføringen av nasjonalbudsjettet 1964. Noe materiale som gir grunnlag for tilsvarende vurderinger for 1965 og første kvartal 1966 foreligger ikke. En rekke forhold som er av vesentlig betydning for en rimelig og fornuftig lønnsfastsetting er det for tiden ikke mulig å vurdere med noen grad av sikkerhet.

Ved tariffoppgjøret i 1963 ble det gitt lønnstillegg på 2,5% og etter flertallets mening ligger de økonomiske forutsetninger for lønsmessige forbedringer ikke ugunstigere an for den neste tariffperiode.

Flertallet har fastsatt det generelle lønnstillegget innenfor den av partene opptrukne ramme etter en samlet vurdering av de forhold som må komme i betraktning ved dette tariffoppgjøret, blant annet de større sosiale goder og ytelser, og på grunnlag av tendenser i den økonomiske utvikling ute i verden.

Størrelsen av lavtlønnstillegget må sees i sammenheng med det generelle lønnstillegg. Det foreligger ikke statistisk materiale eller oppgaver som viser hvor mange som vil få lavtlønnstillegget - fullt ut eller begrenset - eller hvordan det vil virke i de ulike forhold. Det har vært antatt at det vil tilfalle noe under $1/3$ av de lønnstagere som omfattes av denne tvist.

Spørsmålet om lavtlønnstilleggets størrelse er meget vanskelig å vurdere. Fra NAF's side er det fremholdt at det er viktig å unngå slike forskyvninger i lønnsstrukturen at det innen de enkelte bedrifter virker urimelig overfor de

best kvalifiserte og de arbeidere som yter den største arbeidsinnsats. Forskyvninger som bryter med en riktig lønnsdifferensiering vil ofte føre til lønnsglidning hos de bedre betalte, slik at man får en generell lønnsøkning. Og endelig er det fremholdt at lavtlønnstillegget som kommer ovenpå det generelle tillegg, stort sett vil ramme bransjer som har den laveste lønnsevne og som derfor er avhengig av prisforhøyelser for å kunne bære lønnsøkningen. Det vil da i disse tilfelle enten gi utslag i konsumprisene eller svekke bransjens konkurranseevne.

Flertallet er ikke uenig i at et lavtlønnstillegg kan ha slike uheldige virkninger, men en del vil utvilsomt avbøtes eller svekkes ved den ordning med hensyn til gjennomføring som partene er blitt enige om. Det er også grunn til å ta rimelig hensyn til de arbeidere som er blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

Formannen og Danielsen er etter en samlet vurdering av de foran nevnte forhold kommet til at det bør gis et lavtlønnstillegg på 20 øre. Ut fra samme betraktninger som er gjort gjeldende for det generelle tillegg mener de at også dette tillegg bør fordeles på 2 år. Etter samme omregning som ved det generelle tillegg, blir lavtlønnstillegget første år å fastsette til 15 øre og annet år til 10 øre.

Tuveng finner på bakgrunn av det som er anført å måtte stemme for et lavtlønnstillegg på 10 øre som et engangstillegg. Allerede det forhold at det generelle tillegg gis som et øre-tillegg istedenfor prosentvis, fører til at det blir en relativ bedring for de lavtlønnede.

Varighet- og indeksreguleringsbestemmelse.

Partene er enige om at de nye overenskomster gis en varighet av 2 år.

Flertallet har fastsatt ikrafttreden fra 1. mai 1964. Det er foretatt en samlet vurdering av alle overenskomster som går inn under dette oppgjør. De overenskomster som har utløp fra 15. mai og senere vil da få lønnstilleggene skutt frem til 1. mai.

LO har i år reist krav om indeksreguleringsbestemmelse i avtalene.

Det har i nemnda vært ulike syn på dette spørsmål. Da det imidlertid dreier seg om en to-årig avtale, har flertallet ikke funnet å kunne fravike hittil gjeldende praksis - å ta med en indeksreguleringsbestemmelse. Selve utformingen av bestemmelsen er også søkt lagt så nær opp til de tilsvarende bestemmelser partene i de senere år er kommet frem til ved frivillige forhandlinger.

P. Mentsen med tilslutning av Tor Aspøngren anfører:

Det resultat flertallet er kommet til, burde etter min mening i større grad imøtekommet Landsorganisasjonens påstand. Jeg forutsetter imidlertid at det ved de tilpasningsforhandlinger som skal føres mellom tariffpartene etter denne kjennelse, vil la seg gjøre å rette på skjevheter innen de enkelte tariffområder. Dette må Lønnsnemnda være merksam på i de tilfelle full enighet ikke oppnåes ved forhandlinger og saken derfor kommer tilbake til nemnda til endelig avgjørelse.

For de tariffområder hvor det har vært foreløpig spesiell prosedyre for Lønnsnemnda, mener jeg det må være mulig å komme fram til rimelige resultater, eksempelvis ved at det generelle lønnstillegg og lavtlønnstillegget slås sammen og reguleres inn på hyre-, skala- eller tariffsatser.

Når det gjelder ikrafttreden, mener jeg at for aprilfagene burde lønnstilleggene ha vært gitt fra og med 1. april. Dermed hadde etterbetalingen for samtlige vårfag kommet i rimelig forhold til tariffavtalenes utløpsdatoer. Likeså mener jeg at de særbestemmelser som enkelte ukelønnsfag har om godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai, fremdeles bør opprettholdes.

Da jeg er i mindretall, former jeg ikke noen fullstendig konklusjon, men slutter meg med disse merknader subsidiært til det resultat flertallet er kommet til.

./.

Trygve Kleppe med tilslutning av Knut Isachsen anfører:

Jeg er ikke enig i det resultat flertallet er kommet til for såvidt angår de generelle tillegg og lavtlønnstilleggene og indeksreguleringsbestemmelsen. Forøvrig er jeg enig i kjennelsen.

Jeg mener flertallet har gått altfor langt når det har fastsatt de generelle tillegg til 20 + 10 øre. Som påvist i NAF's prosedyre har vi hatt en meget betydelig lønnsstigning i vårt land i de senere år. Dette gjelder både de nominelle lønninger og reallønnen. Dette skulle tilsi at de tillegg som det kunne bli tale om ved denne tariffrevisjon måtte holdes innenfor en relativt beskjeden ramme.

Dertil kommer at bedriftene er blitt pålagt betydelig økede sosiale utgifter både i form av høyere arbeidsgiverbidrag til trygdene og høyere feriegodtgjørelse. Disse utgifter virker for bedriftene nøyaktig på samme måte som økede lønnsutgifter, og de gir arbeidstagerne fordeler som bedriftene ensidig må bære. Som følge herav skulle det være desto større grunn til å vise stor moderasjon med hensyn til lønnstilleggenes størrelse.

Det er imidlertid også et annet argument som etter min mening må tillegges stor vekt, nemlig dette at den produksjonsøkning man regner med, ikke i første rekke bør disponeres til konsumøkning.

Som kjent har underskuddet på vårt lands betalingsbalanse overfor utlandet i flere år på rad vært urovekkende stort. Alle krefter burde derfor settes inn på å få dette underskudd redusert og på å tilveiebringe balanse i vår utenriksøkonomi. Man må heller ikke se bort fra at de stadig stigende lønnsutgifter nødvendigvis fører til høyere produksjonsomkostninger for bedriftene. Dette betyr svekket konkurransevne både for norske bedrifter på de utenlandske markeder og for de konkurranseutsatte industrier på hjemmemarkedet.

Hva indeksreguleringsbestemmelsen angår, nevner jeg bare at den, hvis den utløser ytterligere lønnstillegg i tariffperioden, bidrar til å skru lønns- og prisspiralen oppover, med alle de skadevirkninger som derav følger. Det ville etter min mening vært langt å foretrekke å gi et mindre fast lønnstillegg for det annet år av avtaleperioden.

Da jeg av drøftelsene innen Rikslønnsnemnda er klar over at jeg er i mindretall, former jeg ingen særskilt konklusjon, men nøyer meg med å stemme imot flertallets forslag om lønnsøkninger og indeksreguleringsbestemmelse.

Etter voteringene blir Lønnsnemndas avgjørelse som slutningen viser.

De 3 medlemmer som ikke representerer partsinteresser vil til slutt bemerke at de uoverensstemmelser som forelå mellom partene ved bruddet, i adskillig utstrekning er blitt løst under lønnsnemndsbehandlingen. Begge parter har gitt uttrykk for sterke beklagelser over at det ikke kom istand et frivillig oppgjør, og de har ved protokollen av 17. april om behandlingsmåten i lønnsnemnda lagt vekt på at tariffkomplekset i størst mulig utstrekning kan bli ordnet gjennom direkte forhandlinger. Under lønnsnemndsbehandlingen har det også vært vist vilje til imøtekommenhet hvor det har vært mulig i den foreliggende situasjon. Partsrepresentantene har under lønnsnemndsbehandlingen nådd frem til enighet om løsning av enkelte spørsmål og har gjennom avtaler ryddet av veien vanskeligheter en ville stå overfor under lønnsnemndas senere behandling av de enkelte overenskomstforhold.

Slutning.

I Samtlige tariffavtaler som omfattes av dette oppgjør (se vedheftede fortegnelse) og hvor NAF og LO er hovedparter, fornyes til sine respektive utløpsdata i 1966, med de endringer som går frem av denne kjennelse og etterfølgende slutføringsforhandlinger.

II Lønnsregulering.

1. Alle voksne arbeidere, kvinner og menn, gis med virkning fra 1. mai d.å. et generelt lønnstillegg på 20 øre pr. time, og fra 1. april 1965 et ytterligere generelt tillegg på 10 øre pr. time.
2. a) Voksne menn hvis timefortjeneste (se merknad) er lavere enn kr. 6,50 og voksne kvinner hvis timefortjeneste er lavere enn kr. 4,90 gis med virkning fra 1. mai d.å., foruten det generelle tillegg på 20 øre, et lavtlønnstillegg på 15 øre pr. time, dog ikke utover kr. 6,70 for menn og kr. 5,10 for kvinner inklusive det generelle tillegg etter punkt 1.
- b) Med virkning fra 1. april 1965 gis foruten det generelle tillegg på 10 øre pr. time, et ytterligere lavtlønnstillegg på 10 øre pr. time til voksne menn og voksne kvinner hvis timefortjeneste da er lavere enn henholdsvis kr. 6,80 og 5,20, dog ikke utover disse tall inklusive det generelle tillegg.

Merknad:

- a) For arbeid på akkord (herunder akkordtariffer, faste akkorder og prislister), produksjonspremieordninger, bonusordninger og andre lønnsordninger med varierende fortjeneste, skal man ved avgjørelsen av om fortjenesten ligger under grensetallene i punkt 2 a og b legge til grunn den gjennomsnittsførtjeneste pr. time i 4. kvartal 1963, resp. 4. kvartal 1964, som lønnsordningen har gitt. Det skal være adgang for partene til å bli enige om en annen beregningsperiode.
 - b) For arbeid på tidlønn (time-, dag- og ukelønn inklusive personlige tillegg og andre faste tillegg) samt ved arbeid på fast akkordavsnitt, skal den samlede lønn pr. 30. april 1964, resp. 31. mars 1965, legges til grunn.
 - c) I beregningsgrunnlaget etter punkt a og b medregnes ikke tarifferte tillegg for overtid og skift samt ansiennitet og heller ikke betaling for helligdager.
3. Det overlates til de enkelte forbund og landssammenslutninger (de direkte tariffparter) å forhandle om tilpasning av tilleggene etter punkt 1 og 2. Dette gjelder f. eks. regulering av akkorder, bonus og premieordninger og andre lønns- og arbeidsvilkår innen vedkommende tariffområde. Forutsetningen er at den totale kostnadsramme som er angitt ved tilleggene etter punkt 1 og 2 ikke overskrides.

Merknad:

Det kan avtales at gjennomføringen av tillegget til de personlige lønninger etter punkt 1 omregnes til en prosentvis forhøyelse

på grunnlag av gjennomsnittstimelønnen ved den enkelte bedrift eller for den enkelte yrkesgruppe innen bedriften.

4. Gjennomføring:

- a) Hvis det ikke oppnås enighet om noe annet ved de forbunds-
vise forhandlinger, skal samtlige minstelønnssetser, normal-
lønnssetser og personlige lønninger forhøyes med 20 øre pr.
time fra 1. mai 1964 og med 10 øre pr. time fra 1. april 1965.

Eventuelt ytterligere tillegg etter punkt 2 (for akkorder m. v.
se dog under punkt 4 b), gis eksempelvis ved forhøyelse av
eller innførelse av bonus, premie eller akkordavsavn. Blir
de direkte parter ikke enige om gjennomføringsmåten, fore-
legges spørsmålet til avgjørelse for et 4-manns utvalg, be-
stående av 2 representanter fra NAF og 2 fra LO. Oppnås
heller ikke enighet i 4-mannsutvalget, gjennomføres regu-
leringen ved forhøyelse av eller innførelse av akkordavsavn.

- b) Akkordtariffer, faste akkorder og prisliater, produksjons-
premieordninger, bonusordninger og andre lønnsordninger
med varierende fortjeneste, reguleres slik at den samlede
fortjeneste stiger overensstemmende med punkt 1 og
eventuelt punkt 2.

- c) Akkordnormaler (akkordberegningsgrunnlag) reguleres slik at
akkordfortjenesten stiger med 20, resp. 10 øre pr. time.

Hvor bedrifter innen et overenskomstforhold med akkordnor-
mal i hovedoverenskomsten måtte anvende andre tall enn
overenskomstens akkordnormal, foreligger ikke plikt til å
regulere disse tall.

5. Ved frie avtaleakkorder som det forhandles om på arbeidsplassen
skal 20, resp. 10 øres tillegget holdes utenfor og betales i tillegg
pr. arbeidet time, hvis partene ikke blir enige om innregulering.

Disse tillegg betales også inntil enighet er oppnådd om prosentvis
regulering av akkordene der hvor slik omregning skal foretas.

6. Unge arbeidere og lærlinger skal ha halvparten av de tillegg som er
fastsatt i punkt 1, med mindre partene i forbundsvise forhandlinger
etter punkt 3 blir enige om noe annet.

7. For arbeidere som etter lov eller tariffavtale har en annen arbeids-
tid enn 45 timer pr. uke, er beregningsgrunnlaget for de under
punkt 1 og 2 nevnte tillegg 45 timer.

III Overtidsgodtgjørelse.

Det i tariffavtalene fastsatte overtidstillegg på 25% forhøyes til 35%.

Denne endring av overtidsgodtgjørelsen skal ikke føre med seg økt
betaling for forskjøvet arbeidstid. I de tariffavtaler hvor det ved be-
taling for forskjøvet arbeidstid vises til reglene for overtidspålegg,

blir det de pr. 31. mars 1964 gjeldende overtidsprosjenter som kommer til anvendelse.

IV Godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai i ukelønnsfagene.

1. Arbeidere i ukelønnsfag skal omfattes av den generelle avtale mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen om godtgjørelse for helligdager og 1. og 17. mai (A-ordningen).

Ingen skal som følge av denne bestemmelse få lavere godtgjørelse for helligdager eller 1. og 17. mai enn sin gjeldende ukelønn.

2. Særbestemmelser vedrørende helligdager og 1. og 17. mai i ukelønnsstariffene bortfaller fra 1. mai 1965.

V De direkte tariffparter skal straks oppta forhandlinger om tilpasning av denne kjennelse, og forøvrig forhandle om de forslag som er satt frem og som fremdeles opprettholdes.

Det partene ved disse forhandlinger blir enige om vil bli innarbeidet som en del av den endelige lønnsnemndskjennelse. De krav partene ikke blir enige om, går tilbake til lønnsnemnda til endelig avgjørelse. I så tilfelle skal partene ha adgang til å prosedere sine krav.

For de tariffområder med senere utløp enn 15. mai hvor det er gitt tilslutning fra partene om å komme inn under dette oppgjør, gjelder samme behandlingsmåte.

VI Indeksregulering.

A. Hvis Statistisk sentralbyrås konsumprisindeks pr. 15. september 1964 (som offentliggjøres i oktober) eller senere, viser stigning eller fall på minst 5 poeng i forhold til indekstallet 115,6 (mars-tallet 1964), kan Landsorganisasjonen i tilfelle av stigning og Norsk Arbeidsgiverforening i tilfelle av fall kreve opptatt forhandlinger om regulering av lønninger som er fastsatt i kroner og øre. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i konsumprisindeksen. Reguleringen skal skje med et ensartet øretall pr. time beregnet på den gjennomsnittlige fortjeneste. (NAF's lønnsstatistikk for voksne arbeidere legges til grunn). Uke- og månedslønnede gis tilsvarende regulering. Unge arbeidere og lærlinger skal ha halvparten, idet prinsippet i II punkt 6 følges.

Hvis noen av de direkte tariffparter blir enige om det, kan prosentuell regulering foretas.

B. Hvis et indekstall som offentliggjøres 6 måneder eller senere etter at regulering har funnet sted i henhold til punkt A, har steget eller falt med minst 5 poeng sammenlignet med det indekstall som var grunnlaget for foregående regulering, kan organisasjonene kreve opptatt forhandlinger etter punkt A.

C. Hvis hovedpartene ikke blir enige ved forhandlinger om regulering, kan den organisasjon som har fremsatt kravet, innen 14 dager etter at forhandlingene er slutt, si opp de enkelte tariffavtaler med

1 - en - måneds varsel for å søke gjennomført en lønnsregulering innenfor den ramme som er angitt i punkt A.

VII Ikræfttredelse.

Denne kjennelse gjøres gjeldende med virkning fra og med 1. mai 1964.